

Evlilik, Namaz ve Hayır Dua

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allahu Teâlâ hazretleri cümlemizden razı olsun. Cümlemizi evlatlarımızla, sevdiklerimizle, arkadaşlarımızla, dostlarımızla beraber iki cihanda hayırlara erdirsin. Bahtiyar eylesin, cennetiyle cemaliyle müşerref eylesin.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimizin hadîs-i şerîflerinden bu düğün münasebetiyle birkaç tane okuyup izah etmek istiyorum. Önce düğünle ilgili olması hasebiyle bir hadîs-i şerîfi nakledeyim.

رَكَعَتَانِ مِنَ الْمُتَأَهَّلِ خَيْرٌ مِنْ اثْنَيْنِ وَثَمَانِينَ رَكَعَةً
مِنَ الْعَزَبِ

*Rek'atâni mine'l-müteeħhili hayrun min isneyni ve semanîne rek'aten mine'l-azebi.*¹

Sadaka Resûlullah fîmâ kâl ev lemâ kâl.

Biliyorsunuz Allahu Teâlâ hazretleri bize bazı ibadetleri yapmayı emretmiştir. Emrinin tekerrürü, tekrar tekrar söylenmesi gerekmez. Bir tane emretse bile yeter. Allah emredince

¹ Ramuz, 3642.

bir defa söylese bile yeter ama Kur'ân-ı Kerîm'de namaz kılmayı, zekat vermeyi çok emretmiştir. *Ekîmu's-salâh* diye namazı ikame etmeyi yani güzelce dosdoğru kılmayı, güzel adabını koruyarak kollayarak, adâbına riayet ederek kılmayı [emrediyor.] *Sallu's-salâh*, “Namazı kılın.” demiyor da *ekîmu's-salâh*, “Namazı doğru kıl.” yani dosdoğru [kılın], eğri büğrü yapmayın, dosdoğru olsun diye çok önem veriyor.

Neden?

Çünkü namaz çok önemli bir ibadettir. Onun için Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz, “Namaz dinin direğidir.” buyurmuştur.

Nasıl Arap diyarında insanlar çoğunlukla çadırdaki yaşıyorlar. Çadır da direkli oluyor. Direği diktiğin zaman çadırlar ayağa kalkıyor. İşte Arafat'ta filan görmüşsünüzdür. İçine girilip istifade edilebiliyor. Ama direk kırılrsa veya yıkılrsa o zaman çadır çöküyor. Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*, “Namaz dinin direğidir” derken o manayı kastediyor.

Men ekâmehâ. “Kim namazı ikame ederse.” *Fe-kad ekâme’d-dîn.* “Dini ayağa kaldırmış olur.”

Kim dosdoğru namaz kılsa yani çadır kalkmış gibi olur.

Ve men edâehâ -başka kelimeler de var.-
“Kim onu yerine getiremezse.” *Fe-kad he-deme’d-dîni.* “Dini yıkmış olur.”

Tabii namazı onun için kılmaya gayret ediyoruz. Yedi yaşından itibaren çocuklarımıza da emrediyoruz. Çocukları yanımıza alıyoruz yetiştiriyoruz, öğretiyoruz. Namazı kılmayı öğretmek vazifemiz. Tabii namazın kılınışından kılınışına fark var.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyurmuş ki:

رَكَعَاتَانِ مِنْ رَجُلٍ وَرِعٍ أَفْضَلُ مِنْ أَلْفِ رَكَعَةٍ مِنْ
مُخَلِّطٍ. أَبُو نُعَيْمٍ عَنْ أَنَسٍ.

Rek’atâni min raculin veri’in efdalu min elfi rek’atin min muhallitin.

“Verâ sahibi, takva sahibi, şüpheliden bile kaçınan, titiz, günahlara yanaşmayan,

adaba riayet etmeye çalışan iyi bir müslümanın kıldığı iki rekat namaz, işi karıştıran, buluştıran, pek usulüne riayet etmeden yapan, başka bir eksiklik kusurluk bulunanın namazından 1000 kat daha üstündür.”

Onun namazına göre 1000 tanesine eşittir, ondan o kadar daha kıymetlidir diye buyurmuş. Namazdan insanın sevabı nasibi namazdaki şuuru kadardır, diye bildirilmiş.

Namaza giriyoruz, Allahu ekber diyoruz, ne demek?

Ellerini kaldırıyorsun, Allah'ın en büyük olduğunu düşünerek huzuruna divanına duruyorsun. Karşısında el pençe divana duruyorsun. Ellerini bağılıyorsun *Sübhanek*'yi okuyorsun, *Fâtiha* okuyorsun. Bunların hepsi Allahü Teâlâ hazretlerini methedici çok yüksek mânalara sahip.

Rükû ediyorsun, secde ediyorsun. Secde kulun Allah'a en yakın olduğu halidir. Çünkü secde halinde tevâzu en yüksek oluyor, kibirden en uzak oluyor. Allah'a en yakın oluyor, Allah'ın en sevdiği durumda oluyor. Rükûlu secdeli namazı kılıyorsun. Bunda şuurun ne kadar yüksekse, şuur ettiğin, aklettiğin, anlayışlı

olduğun, anladığın miktarda sevabın çok oluyor. Kimisi gözyaşlarıyla secde mahallini ıslatıyor. O kadar güzel kılıyor namazı.

Hâtem-i Esam hazretleri namazın nasıl kılınacağını tarif ederken ne diyor?

“Ben namaza durduğum zaman bu namazın en son namaz olduğunu düşünürüm. Bundan sonra Azrail arkamda bekliyor diye düşünürüm. Sanki idam edilecek bir insanın son namazı gibi selam verdim mi Azrail canımı alacak diye düşünürüm. Karşımda Kabe-i Müşerrefe’yi gözümün önüne getiririm. Sağımda cenneti düşünürüm, solumda cehennemi düşünürüm. Artık dünyaya veda edecek bir insanın hâlet-i ruhiyesiyle namaz kılarım” diyor.

İşte bu şuurla kılan insan namazdan sevabı çok alır.

Gelelim düşünle ile ilgili hadîs-i şerîfimize.

Bu okuduğumuz hadîs-i şerîfi İbni Hacer biraz tenkit etmiş ama bizim hocamız Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddin Efendi hazretleri senedi tenkit edilmiş olmasına rağmen kitabına almış, çünkü mâna doğrudur diyor.

Peygamber Efendimiz diyor ki -Allahuâlem-: “Evli bir insanın iki rekat namazı bekar bir insanın 82 rekat namazı gibidir.”

Neden?

Gönlü tatmin oluyor, aklı sâlim oluyor, huzurlu oluyor o bakımdan namazların sevabı çok oluyor.

Tabii Kur’ân-ı Kerîm’de Allahu Teâlâ hazretleri bu kâinatı yaratmasındaki ibretleri, hikmetleri anlatıp işaret ederken, Yâsin Sûresi’nde de her zaman okuduğumuz gibi Allahü Teâlâ hazretleri:

a. Allah Her Şeyi Çift Yaratmıştır

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
سُبْحَانَ الَّذِیْ خَلَقَ الْاَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ
الْاَرْضُ وَمِنْ اَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا یَعْلَمُوْنَ.

Bismillahirrahmanirrahim.

*Subhânellezî halaka’l-ezvâce kullehâ mimmâ tunbitu’l-ardu ve min-enfusihim ve mimmâ lâ ya’lemûne.*²

² 36/Yâsin, 36.

Âyet-i kerîmesinde her şeyi eş eş, çift çift yarattığını bizim bildiklerimizden ve bilmediğimiz yarattıklarından çift çift yarattığını bildiriyor.

Bunun hikmeti [nedir?]

Mesela hurmayı tek ağaç olarak dikersen meyvesi güzel olmazmış.

“Siz bu işle meşgulsünüz daha iyi bilirsiniz.” [buyurmuş Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem.*]

Bir de hurmanın erkeği varmış, dişisi varmış. Erkeğinden bir şey alınıp bu tarafa asılırsa o zaman o hurma aşılır, güzel olurmuş. Arabistan'da böyle. Burada da birçok ağaçların böyle birbiriyle çiçeklerin arılar vasıtası ile, böcekler vasıtasıyla birisindeki tozların ötekine nakli vasıtası ile ilkâh [aşılama, dölleme] olduğunu ve meyvelerin o zaman güzel olduğunu duyuyoruz.

Almanya'da birisi bana bir çiçeğin bir video filmini gösterdi; “Hocam ben bu filmi temin ettim. Ben burada sana seyrettireyim, sen bunlara bir söz yaz altına da bunun halka dağıtalım.” dedi.

Videoda Akdeniz'deki bir adayı gösterdi. Adada büyükçe bir çiçek, diz boyu kadar bir ot, onda bir çiçek. Çiçeği yakından gösterdi ki çiçeğin yaprakları var bir de ii var. Ağzı var, ii de kursak gibi böyle bir haznesi var içinde, derince. Herhalde dört parmak kadar derinliği var anlaşılan.

Yukarısından bu haznenin içine ağır ağır bir Şey damlıyor, aşağısında birikiyor.

Nihayet onun videosunu çekmeye devam ediyor. Bir arı geliyor. Arı o damlayan Şeyin kokusuna gelirmiş. Onu sevdiği için kokusunu sezip arı geldi, çiçeğin ortasına kondu.

Ben de seyrederken heyecanlanıyorum;

“Eyvah!” dedim. “Girme mübarek! Bu i-ek sana bir Şey yapacak.”

Heyecanlanıyorum, seyrederken insanı heyecanlandırıyor.

Hakikaten delikten haznenin içine arı girdi. Hazne arının 3- 4 boyu kadar var, büyükçe bir Şey. Sarhoşladı, bayıldı, cup aşağıya, aşağıdaki damlayan yapışkan Şeyin içine düştü.

“Bak!” dedim. “İşte kendi kendime ben sana girme desem de kıymeti yok zaten. İşte girdin oraya belanı buldun, düştün aşağı!” dedim.

Ondan sonra orada biraz kaldı, sonra başladı çırpınmaya, “Hah!” dedim, “Ölmedi daha, dur bakalım. Belki çıkar kenara.” filan diye [bekledim] ama böyle o mâinin içinde sağı solu her tarafı bulandı. Nihayet o haznenin içinden yukarıya doğru çıkmaya başladı. Yukarıya doğru çıkmaya başlayınca; “Tamam!” dedim, “Haydi kurtulacaksın galiba.”

Fakat girdiği deliğe çıkarken oraya başını soktu, delik kısıldı. Dışarıya çıkartmıyor arıyı. Bir kere teşebbüs etti; kısıldı. Bir kere daha teşebbüs etti; gene sıkıştı. Arıyı dışarıya bırakmıyor çiçek. Sonra arkasından arının üstüne böyle sarı renkli bir şey uzattı.

“Eyvah!” dedim. “Kim bilir bu iğne midir, nedir bu?”

Çiçeğin içinden geçti bir şey uzandı. Arıya bir şey yapmadı, iki tane tohum koydu arkasına. Hani uçakların füzeleri oluyor ya, onun gibi iki kanadının arasına iki tane buğday tanesi gibi tohum koydu muhterem kardeşlerim.

Çiçek yapıyor bunu. Akli neresi fikri neresi anlaşılmaz.

İki tane tohum koydu. O zaman iki tohumu oraya koyunca çiçeğin ağzı genişledi, arı dışarıya çıktı. Aynı cinsten öbür çiçeğe gitti ama bu ötekisinden başka cinsmiş. Yani bu dişi ötekisi erkek veya aksi, bu erkek çiçek o dişi çiçekmiş.

Öbür çiçeğe gitti.

Niye başka çiçeği gitmiyor da ona gidiyor?

O da Allah'ın bir hikmeti.

Öbür çiçeğin üstüne kondu. İçine girerken öbür çiçek de bunun sırtındaki iki tohumu aldı. O da iki tane tohumu aldı.

“İşte bak hocam, tepeden tırnağa bu hadise ibretlik.” diyor.

Arıyı cezbedecek bir mâyi damlıyor. Arı içeriye giriyor önce bir bayılıyor sonra ayılıyor. Yapışkana bulanıyor sırtı yapışkan olunca dışarıya çıkmak istedikçe bırakmıyor, arkasına iki tane tohum yapıyor. Bu tohumu arıya yükletiyor. Öteki çiçeği götürüyor o zaman tohum-

lama, aşılama tamam oluyor. İşte o bitki devam ediyor ve aşıllı tohum büyüyor, başka çiçekler hâsıl oluyor.

Allahu Teâlâ hazretlerinin şu kâinattaki işlerine, yarattıklarına, olaylara, hadiselere bakarsa insan nice ibretler görür. Hepsi ibretli, hikmetli. Bizim taşıyamayacağımız yerleri Allahu Teâlâ hazretleri denizlerden suyu buhar yaptırtıyor, rüzgarlara taşırtıyor, dağların tepesinden aşağıya döktürüyor.

Büyük bir olay değil mi bu?

İbretlik bir hadise değil mi?

Oraya yağmur çıkmasaydı biz oraya suyu nasıl taşıyacaktık?

Aşağıdan en yukarıya nasıl taşıyacaktık?

Her şeyi böyle ibretlik, hikmetli olduğu gibi Allahu Teâlâ hazretleri insanları da mahlukları da eş eş yaratmış ve buna teşvik etmiş. Bizim dinimizde sevaplı olan işlerden birisi de evliliktir. Evlilik muamelesi de sevaptır ve evlilik ibadetleri de kat kat sevaplıdır. Çünkü evlinin kalbi huzurludur, takvalıdır. Bekar gibi aklı oraya buraya karışmaz gitmez olduğundan, Allahuâlem, sevabı çok oluyor.

b. Evlilik Maddi ve Manevi Berekettir

Tabii evlendiği zaman malı da artıyor. Evlendiği zaman Allah o haneye bereket ihsan ediyor. Akrabası da artıyor. Bir kendi akrabası, bir hanımın akrabası veya iki tarafın akrabası kat kat %100 zam oluyor, akrabasının miktarı %100 artıyor. Ondan sonra Allahu Teâlâ hazretleri tabii hayatın devamı için, neslin bekası için, insanoğlunun selameti için evlatlar ihsan ediyor. Kendi canından evlatlar ihsan ediyor.

İslam dininin umumi ahkâmı incelendiği zaman, neden Allah şunu emretmiş neden şunu yasaklamış diye incelendiği zaman; İslam'ın hedeflerinden birisinin de nesli korumak olduğu görülür.

İslam'ın beş amacı vardır. Bütün emirlerini yasaklarını belirtir. Bu beş hedeften birisi de nesli korumak. Allahu Teâlâ hazretleri nesle önem veriyor ve onu koruyacak her şeyi sevaplı ediyor. Onu bozacak her şeyi de günahlı görüyor. Nikah helal, zina haram.

الذی أحل النکاح وحرّم السفاح الحمد لله

Elhamdülillahillezî ehalle'n-nikâhe ve harrame's-sifâha.

Sifah zina demek. Zina haram ama nikah helal. Zina günah; ama nikah sevaplı, kârlı ve ecirli olmuş oluyor.

Sonra onları yani küçük bir yavrunun da yetişmesi, beslenmesi, bakılması, büyütülmesi için Allahu Teâlâ hazretleri anneyi babayı sevgi ile donatmış. Onlar evlatlarına bakıyorlar, yetiştiriyorlar, büyütüyorlar. Seve seve uykusuz kalıyorlar, seve seve ter döküyorlar, yoruluyorlar, çalışıyorlar, çabalıyorlar; yeni bir evlat bin bir zahmetle yıllar geçip ortaya çıkıyor da işte anasına babasına hayırlı bir evlat olursa ne mutlu, şükrünü eda etmiş olur ve sevap kazanmış olur.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz bir gün hutbe için minbere çıkarken bir adımını atmış merdivene, “âmin” demiş. Herkes birbirine bakışmışlar. Bir adım daha yukarıya çıkmış gene “âmin” demiş. Gene herkes birbirine bakışmış. Neye “âmin” diyor Peygamber Efendimiz? Bir adım daha yukarıya atmış gene, “âmin” demiş, hutbesini okumuş.

İndiği zaman sormuşlar:

“Ya Resûlallah, bu sefer hutbende anlamadığımız bir şeyler oldu. Merdivenleri

adım adım yukarıya çıkarken niye böyle amin dedin acaba, sebebini merak ettik?” deyince Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz buyurmuş ki:

“Üç sebepten dolayı. Cebrâil *aleyhisselam* geldi üç tane bedduaada bulundu.”

Dua etti ama aleyhte dua, beddua diyoruz ona.

“Ben de onlara ‘âmin’ dedim.”

Beddua olduğu halde “âmin” dedim.

Nedir bunlar?

رَغِمَ أَنْفُ رَجُلٍ ذُكِرَتْ عِنْدَهُ فَلَمْ يُصَلِّ عَلَيَّ

Rağime enfü racülin zükirtü indehû felem yusalli aleyye.

Birincisinde, Cebrâil *aleyhisselam* öyle söylemiş, Peygamber Efendimiz de “âmin” demiş.

“Resûlullah ismi geçiyor, anılıyor da adam Resûlullah ismini duyduğu halde Resûlullah'a salât u selâm getirmiyor. O adamın yazıklar olsun, burnu yerde sürtülsün!” demiş Cebrâil

aleyhisselam, Peygamber Efendimiz de “âmin” buyurmuş.

Ne olacak Peygamber Efendimiz’in ismi geçince?

Allahümme salli alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed diye salât u selâmlardan birisi ile salavat getireceğiz. Sevgimizden, saygımızdan, bağlılığımızdan, Allah’ın en sevdiği kul olduğundan, başımızın tacı olduğundan, gözümün nuru, gönlümüzün süruru olduğundan...

Sonra bir de Cebrâil *aleyhisselam* demiş ki:

وَرَعِمَ أَنْفُ رَجُلٍ دَخَلَ عَلَيْهِ رَمَضَانُ، ثُمَّ انْسَلَخَ قَبْلَ
أَنْ يُغْفَرَ لَهُ

Ve rağime enfü racülin dahale aleyhi ramazânu sümme’n-selaha kable en yuğfera lehû.

“Şu adama da yazıklar olsun, burnu yerde sürtsün ki Ramazan geldi geçti de mağfiret olunmadı. Allah’ın rahmetine eremedi, Allah’ın affını mağfiretini kazanamadı, yazıklar olsun burnu yerde sürtülsün.”

Rağime, “burnu yerde sürtmek” demek. İnsan yüz üstü düşer, o zaman burnu yerde sürülürken; kıpkırmızı olur, derisi yüzülür. Yüzünün yaralanması en fena şey.

Bu da gösteriyor ki Ramazan öyle kıymetli bir aydır ki, o ayın içinde öyle Allah'ın rahmeti çoktur ki insanın biraz gayret gösterip Allah'ın rahmetine ermesi, mağfiretini kazanması, affolunması, Ramazan'dan istifade etmesi lazım. Yapamamış! Ramazan gelmiş gitmiş; camiye gelmemiş, oruç tutmamış, Kur'an okumamış, hayr u hasenâtını yapmamış vesaire. O zaman “burnu yerde sürtsün” diye beddua ediyor Cebrâil *aleyhisselam*. Peygamber Efendimiz de, tabii onun söylediğinde bir hikmet vardır diye onun için o da “âmin” diyor.

Hani Miraç'ta da Peygamber Efendimiz'in önüne süt, meşrubat ve su getirmişler; “Buyur bir tanesini iç.” demişler. Peygamber Efendimiz Cebrâil *aleyhisselam*'ın yüzüne bakmış. Cebrâil *aleyhisselam* sütü işaret etmiş. Sütü işaret edince o da sütü almış. “Fıtratı tercih ettin yani uygun olan tercihi yaptın” diye söylemiş. Cebrâil tabii Allah'ın Peygamber'imize

gelen elçisi, gelen en büyük meleği olduğundan sözleri mühim, tabii “âmin” diyor.

Bundan ne anlıyoruz?

Peygamber Efendimiz’i seveceğiz, salât ü selâm getireceğiz. Ramazan’dan istifade etmeye var gücümüzle çalışacağız.

Sonra üçüncüsü işte bizim konumuzla alakalı olduğu için okuyorum.

وَرَغِمَ أَنْفٌ رَجُلٍ أَدْرَكَ عِنْدَهُ أَبَوَاهُ الْكِبَرَ، فَلَمْ
يُدْخِلَهُ الْجَنَّةَ

*Ve rağime enfu raculin edreke indehû ebevâhu’l-kibera fe-lem yudhilâhu’l-cennete.*³

“O adama da yazıklar olsun. O adamın da yüz üstü düşsün de bunu yerlerde sürtsün. Anne babası yanında bulunuyor da, yaşlanıyor da, anne babası onu cennete sokamıyor, yazıklar olsun ona.”

Ne demek?

³ Ramuz, 3635.

Bir insan annesi babası yanında olursa, yetişirse; yetim değil, öksüz değil anne babasını küçükken kaybetmiş değil. Anası babası sağ, yanında. Anasına babasına hizmet edip duasını kazanamamış, cenneti kazanamamış, anası babası onu cennete sokamamış. Halbuki mümkündü bu, kolayca olabilecekti. Ana babasına yetişti ana baba onun yanında ihtiyarladı da ana babası onu cennete sokmaya muvaffak olamadılar. Yazıklar olsun ona! Demek ki iyi evlatlık yapmadı!

Demek ki iyi evlatlık yapmadığından o zaman işte bedduaya uğramış oluyor. Cebrâil'in ve Peygamber Efendimiz'in böyle bedduasına uğramış oluyor.

Tabii burada bizim istifademiz ne olacak?

Anne babamız veya birisi, bir tanesi veya ikisi birden eğer sağ ise elhamdülillah yetişmiş isek, elhamdülillah küçükken kaybetmemişsek onlara ne yapacağız?

Pervane gibi etrafında döneceğiz. Onun hayır duasını almaya çalışacağız.

Nasıl sevap kazanır insan?

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*
Efendimiz bir hadîs-i şerîfnde buyuruyor ki:

“Bir baba bir evladına bir defa severek,
rahmet nazarıyla, sevgi gözüyle baksa evlat
çok sevap kazanır.”

Ne kadar sevap kazanır?

Bir köle âzâd etmiş kadar sevap kazanır.

Babası baktı, “Aferin bizim oğlana be.” fi-
lan diye şöyle uzaktan sevgi ile bir baktı. Se-
vindi, memnun oldu. Evlat babasına öyle bak-
tırdığı için, babasının gönlünü kendisinden hoş
etmiş o da sevgiyle, severek bakıyor. Bir köle
âzâd etmiş kadar sevap alır.

Köle nedir?

Köle o devirde bayağı pahalı bir şeydir.
Satın alıyorsun, her işini yaptırıyorsun. Karnını
doyurursan doyurursun. Senin emrini her işini
yapacaktır, köle odur.

Bugünkü bir otomobil gibi, kamyon gibi,
traktör gibi bir şeydir. Pahalı bir şey. Bir kere
baktırdığı zaman, evlat durduğu yerden bir
köle âzâd etmiş gibi sevaba nâil oluyor.

Demişler ki:

“Yâ Resûlallah! Bir baba evladına bir günde çok fazla bakar, 360 defa bakar?”

Peygamber Efendimiz buna demiş ki:

“Allahu ekber!”

Yani ne demek, Allah en büyüktür ne demek?

Yani 360 defa bakarsa, Allah 360 defa ona köle âzâd etmiş sevabı vermekten aciz mi?

360 defa bakarsa 360 köle âzâd etmiş gibi sevap verir demek. O bakımdan biz annemiz babamız sağsa, birisi veya ikisi, onun hayır duasını almaya, gönlünü hoş etmeye var gücümüzle gayret edeceğiz çalışacağız.

Tabii evli bir insan noktasından, anne baba noktasından hâdiseye bakacak olursak; evlatlar bizim için büyük bir sermayedir. İhtiyarlık halimizde bize hizmet edecekler. Ömrümüzün âhîrinde biz acze düştüğümüz zaman, ihtiyarladığımız zaman, elimiz ayağımız iyi tutmamaya; dizimiz, başımız, sırtımız ağrı-maya başladığı zaman etrafımızda pervane gibi dönecekler. Rızamızı kazanmaya çalışacaklar, gönlümüzü almak için hizmet edecek-

ler. Bu ömrün âhiri için bir sigorta olmuş oluyor, dünyada bir garanti olmuş oluyor elhamdülillah. Ayrıca hayırlı evlat insana dünyada âhir ömrü için bir garanti olduğu gibi âhirette de bir sevap kaynağıdır. Öldükten sonra da bir sevap kaynağıdır. Çünkü Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz buyuruyor ki:

“İnsan öldü mü defteri dürülür. Sevap kazanması günah kazanması sona erer ama üç kişi müstesna. Arkasından hayırlı bir evlat, kendisine dua eden bir evlat bırakanın defteri dürülmez, kapanmaz sevap yazılmaya devam eder. Arkasından hayırlı bir ilim bırakan; kitap yazan, talebe yetiştirmiş olan kişinin defteri dürülmez, kapanmaz. Onun defterine sevap yazılır. Bir de arkasından istifade edilen bir şeyler bırakan; cami, köprü, çeşme, ağaç, kuyu, fırın... neyse böyle insanların istifade ettiği bir eser bırakan kimsenin de defteri kapanmaz. Ona da sevap yazılır.”

Onun sadakası, cârî sadakadır.

c. Sadaka-i cârîye ne demek?

Devam eden yani hesab-ı cârî gibi, sadaka-i cârîye, “Sevabı devam eden” demek. İnsanın evladı adeta sadaka-i cârîyesi oluyor.

O bakımdan evlat sahibi olmaya çalışmak lazım.

Eski zamanlarda yazılmış kitaplardan birisinde okumuştum. Bir mübarek rüya görüyor. Bekarmış kendisi, Allah'a çok ibadet edeyim diye ondan böyle evliliğe yanaşmamış. Bizim dinimizde böylesi makbul değil yani makbul olan aslında evlenmek. Çünkü Peygamber *salallahu aleyhi ve sellem*; “Evlenin, çoluk çocuğunuz olsun, sayınız artsın, çoğalın. Ben sizin çokluğunuzla iftihar edeceğim.” diye teşvik ettiği için doğrusu o.

Fakat o, “Allah'a daha iyi ibadet edeyim, cihat edeyim, hudutlara gideyim çarpışayım Allah'ın rızasını kazanayım.” filan diye evlenmemiş. Bir gece rüya görüyor: Kıyamet kopmuş. Mahşer yerinde susuz. Dudakları kavruluyor susuzluktan. Nur yüzlü küçük çocuklar da susayanlara cennet meşrubatı dağıtıyorlar. “Ya bana da verin bana da verin.” diye o da istemiş.

“Yoo! Biz babalarımıza veriyoruz bunu.” demişler.

Onlar kimmiş?

Müslümanların küçük yaşta ölen evlatları. *Farak* deniliyor onlara. Susadıkları zaman annelerine ve babalarına su ikram edecekler. Bir insanın böyle bir çocuğu, iki çocuğu, üç çocuğu ölürse o da Allah'a tevekkül edip sabredip bu acıyı sabr-ı cemîl ile karşılırsa tabii Allah büyük mükâfat veriyor, cennete gidiyor.

Bu da insanı mü'min yapan bir cümledir. Kafirden mü'mini ayıran *lâ ilâhe illallah* sözüdür.

من قال لا اله الا الله دخل الجنة

Men kâle lâ ilâhe illallah dehale'l-cennete.

“Kim *lâ ilâhe illallah* derse cennete girecek.”

ثمن الجنة لا اله الا الله

Semenü'l-cenneti lâ ilâhe illallah.

“Cennete girişin parası *lâ ilâhe illallah* tır.”

Dersen, “geç hadi bakalım” derler, cennete sokarlar. *Lâ ilâhe illallah* demeyene *lâ*

ilâhe illallah'a inanmayana cennet yok. Onun için *lâ ilâhe illallah* diyecek mü'min.

Her gün 100 defa bunu deyin de alışın.

Sonra neden bu zikirleri yaptığımızın bir izahını yapıyoruz. Söylenecek söz çok da zaman az. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

“Nasıl yaşarsanız öyle ölürsünüz.”

Allah'ın bu cezasıdır, hikmetidir. İnsan yaşadığı gibi ölür.

Ankara'da bir vâiz anlatıyordu. Adam ölüm döşeginde imiş, yemin billah ediyormuş: Vallahi 300'e olmaz, idare etmez, bilmem ne filan. Ölüm döşeginde canını verecek. Yemin-billahla pazarlık yapıyormuş. Meğer at cambazıymış adam, at alıp satan adammış, ölürken bile aklı fikri orada. Ölürken de öyle ölüyor.

Son nefeste iman ile göçmek için *lâ ilâhe illallah, eşhedü en lâ ilâhe illallah* demek istiyor musun?

İstiyorsun.

Eşhedü en lâ ilâhe illallah diyerek *lâ ilâhe illallah* diyerek yaşarsan öyle ölürsün.

“Nasıl yaşarsan öyle ölürsün.” diyor Peygamber Efendimiz. Onun için öyle yaşamak lazım.

Sonra 1000 defa da *Allah Allah Allah...* diye lafza-i celâli çekin.

Çünkü Allah'ı çok zikretmek Kur'ân-ı Kerîm'de geçiyor ve Peygamber Efendimiz emrediyor hadîs-i şerîflerde.

100 defa *Allah Allah* deyince arada şu sözü söyleyin, büyüklerimiz tavsiye ediyorlar:

İlâhî ente maksûdî ve rıdâke matlûbî.

“Yâ Rabbi! Benim maksudum, arzum, muradım, isteğim, gece gündüz yanıp tutuştuğum sensin. Seni istiyorum. Ben senin rızanı kazanmak istiyorum.”

Eski büyüklerimizden bir tanesi şeyhine gelmiş demiş ki:

“Ben bu sözü söylemeye utanıyorum. Utanıyorum yani ben nerede bu duygu nerede.”

Yüksek bir duygu. Yâ Rabbi, ben seni istiyorum, muradım sensin. Herkesinki aynı değil. Kimisinin muradı para, kimisinin kadın, kimisinin mevki makam. Kimisi mebus olmak ister,

kimisi müdür olmak ister, kimisi şunu ister bunu ister. Nerede o Allah'ı isteyen babayığitler!..

Gece gündüz durmayıp isteyip, *Allah Allah Allah...* deyip böyle Allah'ı arayanlar nerede?

Çok az.

“Ben bunu söylemekten utanıyorum hocam.” demiş adam.

Salih insan, doğru insan.

“Hocam sen bunu bana burada emrettin ama utanıyorum. Ben bu sözün ehli değilim, kendimi daha tam temizleyememişim.” diye utandığını söylemiş de, şeyhi de demiş ki;

“O söz sen öyle olduğundan değil, sen öyle olasın diye. Yani sana onu öğretmek için, o hâle yavaş yavaş gelirsın diye.”

İlâhî ente maksûdî ve rıdâke matlûbî.

Her şeyini Allah için yapan imanını kuvvetlendirmiş olur ama işte o hâle gelebilmek için de biraz çalışmak lazım. Çalışmadan olmaz. Çok çalışmak lazım aslında. Çalışmadan hiçbir şey olmuyor.

Bir işçinin akşama kadar çalışması kolay mı sanıyorsunuz?

Zaten sanmazsınız, bilirsiniz. Tarlada bahçede insanın imanı gevriyor. Sırtından ter dökülüyor, beli kamburlaşıyor, kolay değil. Bir günlük gıda için...

Cennet için daha zor, onun için öyle diyebilirsiniz.

100 defa da salavât-ı şerîfe getirin.

Bunun da çok sevabı olduğuna dair hadisler vardır.

100 tane de *Kulhüvallah* okuyun. O da çok sevaptır.

Beş zikir. Peygamber Efendimiz'den size nasihat yoluyla benim tavsiye ettiğim beş zikir:

100 defa *Estağfirullah*,

100 defa *lâ ilâhe illallah*,

1000 defa *Allah Allah Allah...* deyip her 100 defasında *llâhî ente maksûdî ve rıdâke matlûbî* demek,

100 defa salavât-ı şerîfe getirmek,

100 defa *Kulhüvallah* okumak.

Günlük zikirleriniz bunlar olsun.

Samsun'da bir kardeş anlatıyor:

“Hocam ben zikir yapardım. Gece rüyamda ne görürsem ertesi gün çıkardı.” diyor.

Peygamber Efendimiz de öyle olurdu. Gündüz aydınlığı gibi gece gördüğü rüya çıkardı.

Neden?

Zikir yapınca kalbi temizleniyor, insanın gönlü parlıyor o zaman oluyor böyle şeyler.

Bu zikirleri yapınca el açıp dua edin; kendinize, ana babanıza, sevdiklerinize, kardeşlerinize, dostlarınıza, arkadaşlarınıza dua edin. Bizi de duanızda unutmayın.

Şimdi ben size zikir telkin edeceğim beni dinleyin:

Lâ ilâhe illallah... lâ ilâhe illallah... lâ ilâhe illallah...

Buyurun siz de yüksek sesle beraberce söyleyin, Allah şahit olsun:

Lâ ilâhe illallah... lâ ilâhe illallah... lâ ilâhe illallah...

Allah...

Allah...

Allah...

Allah...

Allah...

Allah...

Şimdi gözünüzü kapatın, ağzınızı da yumun *Allah* demeye içinizden devam edin sessiz olarak.

.....

Allah razı olsun!

İşte böyle insanın içinden sessizce *Allah* demesine “zıkr-i hâfî” derler. Allah size çok sevap veriyor. Dille yapılan zikir, bire yetmiş bin ile mükafatlandırılır. Bir defa *Allah* dese 70 misli sevap alıyor. Kalbinden derse, bu onun 70 kat fazlasıdır. 70 kere 70 bin, 4 milyon 900 bin [$70 \times 70.000 = 4.900.000$] defa eder.

İnsan kalbinden bir kere *Allah* derse 4 milyon 900 bin misli oluyor. Onun için tarlada,

bahçede, yolda yürürken, otururken; her zaman kalbiniz Allah desin, *Allah Allah Allah...* desin. Cennette de inşaallah zamanınızı boş geçirmedığınız için hasretlik çekmezsiniz, pişmanlık duymazsınız.

Bizim yolumuz Resûlullah'ın izinden gitmek yoludur, takva yoludur, en doğru yoldur, en sağlam yoldur. İnsanın takva yolunda gitmesini Kur'an emrediyor, Resûlullah'a uymasını Allah emrediyor. Onun için bu yolda yürüyeceğiz ve vazifeleri ihmal etmeden yapacağız.

İslâm'ı en iyi en halis en tam uygulayan zümre tasavvuf erbabıdır. İmam Gazzâlî böyle söylüyor. Zamanındaki bütün taifeleri incelemiş. Bir kısmının aleyhine reddiyeler, kitaplar yazmış. Filozofların fikirlerini çürütmüş. İmam Gazzâlî Avrupa'nın, dünyanın her yerinde bilinen büyük âlim. "İslam'ı en iyi uygulayan insanlar tasavvuf ehlidir." diyor.

Neden tasavvuf var?

İşte bundan dolayı var çünkü tam uyguluyor. Resûlullah'ın bir sözünü iki etmiyor. Resûlullah'ın bir hadisini okuduğu zaman, Allah'ın bir âyetini okuduğu zaman onu yapmaya

çalışıyor. İlmini amelle takviye ediyor. İlmi ile âmil oluyor. Onun için en sağlam taifedir.

d. Namazları Camide Kılmanın Mükafatı

Namazlarınızı vaktinde kılın, camide kılın. Erkekler namazı camide kılacak. Camide kılınca sevabı mescitte kılarırsan 27 kat fazla olur. Cuma kılınan yerde kılarırsa sevabı 50 misli olur. Hadîs-i şerîfler böyle. Beyti Makdis'te, Kudüs'te kılırsa 500 misli olur. Dağda ezan okuyup, tarlada kendi başına yüksek sesle ezan okuyup kılarırsa o da 50 misli olur.

Neden?

O zaman melekler, cinler, başka mahluklar geliyor ondan dolayı.

Dağda, tarlada, bahçede ezan okuyup da insan, namazı kıldığı zaman o da 50 mislidir. Ama evde o kadar değildir. Camide kılmaya çalışacak.

Peygamber Efendimiz'in mescidinde kılarırsa bin mislidir. Kabe'nin karşısında Mescid-i Haram'da kılarırsa yüz bin mislidir.

Namazları cemaatle kılmaya gayret edin.

Farz namazlardan ayrı Peygamber Efendimiz'in çok tavsiye ettiği beş tane namaz var.

Bir; işrak namazı. Sabah namazını kıldıktan sonra camide Kur'an okuyup, tesbih çekip, biraz çalışıp güneşin doğmasından sonra şöyle yarım saat geçince kılınan namaza işrak namazı derler.

Sabahtan sonraki vakit duhâ, dahve ve dahâb olmak üzere üçe ayrılır. Buna Türkçe'de kaba kuşluk, koca kuşluk tabirleri var. Burada kullanılır mı bilmiyorum. O evvel vakte de işrak vakti derler. O namaz çok sevap. Bazı hadislerde "Duha" diye geçiyor da şaşırmanın diye bu izahı yapıyorum.

Sabahla öğlen arasında bir de "duha namazı" vardır. "Rub'u mehal geçince" denir. Bu sabahla öğlenin arasında işraktan farklı bir namazdır. Bunu kılan da çok sevap kazanır. Bunu kılanlar Allah'ın *muhsinîn* diye, "muhsin kullar" diye övdüğü zümreye dahil olurlar.

Akşam namazının ardından "evvabin namazı" vardır. Dünya kelamı konuşmadan hemen kılınacak diye şartı vardır. Akşamın sünnetinden sonra iki rekat olabilir, daha fazla olabilir. "O da insanın günahlarını denizlerin

köpüğü kadar çok olsa bile affına sebeptir.” diye hadis var. Onu da bırakmamak lazım. Sünnetin arkasından evvabin namazı...

Gece yatarken abdest alıp dört rekat namaz kılıp abdestli yatmak lazım. Onun müka-fatı da şudur: Bir insan abdestli yatarsa bütün gecesini melekler ibadet etmiş diye yazarlar, bir. Başucunda melekler, “Ya Rabbi bu kulun temiz yattı bunu mağfiret eyle.” diye ona Allah'tan afv u mağfiret isterler, [iki]. Etrafına melekler izdihamlı, sıkışık bir şekilde toplanır. “Gökten uçuşan melekler yeryüzünde abdestli yatmış kulun vücudunu ışıltı ışıltı, nurlu olarak görürler. Onun etrafına gelirler izdihamlı bir şekilde birikirler.” diyor Peygamber Efendimiz, [üç]. Onun için gece böyle yapmak da çok sevaptır.

Bir de geceleyin uykuyu bölüp fedakârlık edip abdest alıp kalkıp teheccüd namazı kılmak. Hem Kur'an-ı Kerîm'de Efendimiz'e tavsiye edilmiştir hem de tâ dünya yaratıldığı zamandan beri bütün âbid, zâhid, sâlih kulların âdetidir. Gecenin o vakti kıymetli bir vakittir, göğün bütün kapılarının açık olduğu bir zamandır.

Muhterem kardeşlerim!

Göğün kapıları kapalıdır. Biliyorsunuz Peygamber Efendimiz Mirac'a çıkarken, duyduysanız dikkatinizi çekmiştir. Peygamber Efendimiz miraca çıkıyor, birinci semaya Cebrâil ile gidiyor, birinci semanın kapısına gelince melek diyor ki:

“Dur!”

Duruyorlar. Cebrâil'e Soruyor;

Men ente? “Kimsin sen?”

Ene Cibrîl. “Ben Cebrâilim.” diyor.

Ve men me'ake? “Peki yanındaki kim?”

Hüve Muhammed. “O Muhammed.”

Allah tarafından ona izin verildi mi? Ne bu böyle? Semalardan geçmek herkesin hakkı değil, harcı değil. Ona izin verildi mi?

“Evet verildi.” buyuruluyor, o zaman geçiyor.

Gökten Cebrâil ile Muhammed Mustafa *sallallahu aleyhi ve sellem*'e melekler “dur!” diye durduruyorlarsa, kontrol yapıyorlarsa, göğün kapıları varsa bu önemli bir teftiş.

Geceleyin bu göğün kapıları açılıyor. Durma yok, kontrol yok. Rahatlık var. Hatta Allahu Teâlâ hazretleri kullarına seslenirmiş, hadîs-i şerîflerde bildiriliyor: “Yok mu benden af isteyen, affedeceğim. Haydi istesin. Yok mu benden dua edip bir şey isteyecek olan? Haydi istesin, vereceğim. Yok mu benden talebi olan? Haydi talep etsin, vereceğim.” diye rivayetler var. Allahu Teâlâ hazretlerinin kullarına teşvikte bulunduğu, davet ettiği, “haydi dua edin” diye teşvik ettiği zamandır.

Onun için geceleyin de uykunuzu bölün kalkın. O vakitte o vaktin bereketinden istifade etmenizi tavsiye ederim. Kardeşiniz olarak, hocanız olarak tavsiye ederim. Onu da kaçırmayın.

“Peki hocam uykuyu bölmek zor!”

Bizim için zor oluyor. Eski insanlar yatısı namazını kılınca yatarlardı, kahvelerde oturmazlardı, televizyon seyretmezlerdi, vakit öldürmezlerdi. Sohbetle gece yarısına kadar, oyunla filan vakitlerini geçirmezlerdi.

İnsan televizyon seyredince iki zararı vardır. Seyrettiği manzaralar günahsa kalbi kara-

rır, sabah namazına bile kalkamaz. Sabaha ge-
lemez, Allah nasip etmez. “Sen misin günah
olan sahneyi seyreden. Sana sabah namazında
benim evime gelmeyi istemedim, nasip etmi-
yorum, gelme.” der. Sabah namazına geleme-
yen insan ağlasın, kusurunu araştırsın. Belki
televizyonu seyretmiştir. O çıplak kadını, fa-
lancanın meyhanesini, filancanın bilmem ne-
sini seyrettiğinden nuru gider, bereketi gider.
Ondan Allah nasip etmez. İkinci bir zararı olur.
“Hiçbir şey yok da günah yok da işte maç vardı
da bilmem ne de, boksör Muhammed Ali bil-
mem kimle maç yapacak dünya şampiyonası
da...” Tamam, vakit geçiyor, uykusuz kalıyor
kalkamıyor. Erken yatsa kalkacak.

Gecenin vaktinin kıymetini bilip erken ya-
tan kazanır. O vakitte dua eden muradına
erer.

Muhterem kardeşlerim!

Beş namaz bunlardır. Dedelerimizin “beş
vakte beş vakit katmak” dedikleri de budur.
İşrak namazı, duha namazı, evvabin namazı,
gece yatarken abdest alıp kılınan namaz, gece
teheccüde kalkıp kılınan beş namaz. Beş vakte
beş vakit katmak.

Sonra bazı sevaplı oruçlar vardır. Oruç insanın nefsini ıslah eder, kalbini nurlandırır. Oruçlardan bir tanesi her hafta “pazartesi-perşembe” oruçlarıdır. Efendimiz’in hadislerinde tavsiye ettiği oruçtur. Bir tanesi “eyyâm-ı biyz” oruçlarıdır. Her Arabî ayın 13, 14, 15’inde tutulan oruçtur, -Bugün cemaziye’l-evvelin 13’üdür. Bugün tutulacaktı, yarın tutulacak, öbür gün tutulacak.- Eyyâm-ı biyz oruçları, mehtaplı gecelerin gündüzleri.

Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* nedense bu oruçları hiç bırakmamış. Demek ki bir hikmeti bir sebebi var. Eyyâm-ı biyz oruçları her ayın ortasında tutulan [oruçlar.] Arabî ayların, ocak-şubat-mart değil de, muharrem, safer, rebiü’l-evvel, rebiü’l-âhir, cemaziye’l-evvel, cemaziye’l-âhir, recep, şaban, ramazan, şevval, zilka’de, zilhicce. Bu aylarının ortalarında 13, 14, 15’te.

Efendimiz recep ayında çok oruç tutardı. Şimdi cemâziye’l-evvel’deyiz sonra cemaziye’l-âhir var. Yarısı geçtiğine göre bir buçuk ay sonra recep ayı geliyor. Recep ayında oruç tutmak çok sevap. Şabanda da oruç tutarsınız,

sonra ramazan geçtikten sonra şevvalde altı gün oruç tutarsınız.

“Eyyâm-ı âşır” denilen, hacıların hacca gittiği zamanki 10 günlük oruçlar vardır. Çok sevaptır. Hele hele arefe gününde oruç tutmak; hem geçen senenin hem gelecek senenin günahlarının affına sebep olur. Çok kıymetlidir. Hacıların Arafat'a çıktığı zamanki bizim buradaki oruç. Ertesi Kurban Bayramı olacağı zaman bizim tutacağımız oruç. Çok sevaptır. Ama hacılara mekruhtur. Hacılar o gün oruç tutmazlar. Çünkü hacıların ihramda işleri ağırdır. O yüzden mekruhtur.

Ben bir kere dayanırım sandım, kendimi babayiğit sandım orada bir oruç tuttum. Mekruhtur ama sevaptır filan gibi geldi bana. Dinin emrini tam tutmak lazım. Oruç tuttum Arafat'ta, arefe gününde. Güneş çarpıyordu, ölüyordum. Zor ettim akşamı. Dinin emrini tam tutmak lazım. Hasta olunca da insanın tadı kalmıyor, ibadeti güzel yapamıyor.

Demek ki büyüklerimiz her şeyi yerli yerinde söylemişler. Her şeyin bir hikmeti var.

Ama burada tutmak çok sevap. Hac vazifesi olmayanların, hacda olmayanların tutmaları gerekiyor.

Bu oruçları Peygamber Efendimiz tavsiye ediyor, ben de size hatırlatıyorum. Sevaplı namazları, sevaplı oruçları hatırlatıyorum, sevaplı işleri söylüyorum. Kur'ân-ı Kerîm'den, hadîs-i şerîflerden konuşuyorum. Kendi kendimden söylemiyorum. Kendi kendime bir şey söylemekten Allah'a sığınırım. Resûlullah'ın tavsiyelerini size iletiyorum.

İlim öğrenin, ilim öğretin. Kur'an'ı öğrenin, yaşayın. Hayatınızda yaşayın Kur'an-ı Kerîm'i. Kur'an'la yaşayın. Kur'an-ı Kerim'in ahkâmını uygulayın, ilminizle âmil olun. Rasûlullah Efendimiz'in hadîs-i şerîflerini okuyun öğrenin, uygulayın, hayatınızda tatbik edin. En sağlam yol budur. Bid'atlerden, hurafelerden uzak; sapaşğlam, sırat-ı müstakimde yürüyün.

e. İki Dudak Arasından Çıkan Söze Dikkat Etmeliyiz

Günahlardan uzak durmaya çok dikkat edin. Günahlar AIDS mikrobundan da daha teh-

likelidir. Günahlar zehir gibidir. Günahlar insanın kalbini karartır, maneviyatını mahveder. Çıktığı makamdan aşağı düşürür, âhirette perişan eder. Onun için günahlardan uzak durun, takva ehli olun. Haramlara günahlara yanaşmamaya dikkat edin. Dilinizi tutun. Gözünüze de Allah kapak vermiş kapatın diye, haram şeylere bakmayın. Dilinize dudak vermiş susulacak yerde susun diye, olmadık laf söyleyip günaha girmeyin.

Peygamber Efendimiz diyor ki; “İnsan şaka yapacağım diye öyle bir laf söyler ki ağzından çıkan bir sözden dolayı cehennemine uçurumlarına uçar gider.”

Neden?

Olmadık bir laf söylemiş.

Sen misin “Oflu hoca fıkrasını” anlatan?

Sen misin “Bektaşî fıkrası” anlatan?

Sen misin namazla alay eden?

Sen misin Cennet’le alay eden?

Adam cennete girmiş de bakmış hep sofufu sofufu adamlar, sakallı sakallı insanlar. Canı sıkılmış. Hiç ahbabı yok orada. Ondan sonra dilekçe vermiş de cehenneme geçmiş.

Nereden uyduruyorsun bu yalanları alçak adam?!

Cennet cehennem oyuncak mı?

Cehenneme geçmiş de orada bakmış hep arkadaşlar var, rakı var, rakı sofrası var bilmem ne. Orada kalmış.

Hangi yalancı uydurur bunları?

Cehenneme giren mahvolacak.

“Cehennemın zakkumunun bir damlası dünyanın okyanuslarına damlasaydı hepsini zehir gibi acı ederdi.” diyor.

Cehennemdeki sabah akşam onu içecek.

Sen bir tek kibrite hiç parmağını tuttun da ateşin acısını biliyor musun?

Cayır cayır yanacaksın.

Bektaşî fıkraları, uydurma şeyler. Bak işte, bu iki dudak arasından çıkan söz insanı mahveder.

Onun için Peygamber Efendimiz demiş ki:

“İnsanı Cehenneme sokan iki dudağı arası ile iki bacağı arasından başka bir şey midir?”

Bak ne kadar kısa söylüyor. Gerisini herkes anlasın. İki dudağı arası ile iki bacağı arası... Bugün insanları mahveden şeylerin %95'i, %99'u iki bacağı arasındadır. Radyolar öyle, televizyonlar öyle, mecmualar öyle, gazeteler öyle, plajlar öyle, barlar öyle, pavyonlar öyle. Ondan gidiyorlar işte cehenneme.

Ne yapacağız?

Haramlardan günahlardan uzak duracağız. Bu işin şakası yoktur. Allah'ın bizim ibadetime ihtiyacı yoktur, bizim Allah'ın rahmetine ihtiyacımız var. Sonsuz ihtiyacımız var. Biz cenneti kazanmaya çalışmalıyız. İstersen şaka yap, istersen gafil ol, istersen cahil ol, istersen kâfir ol ama sen ziyan edersen sen pişman olacaksın.

Bak *Tebâreke* sûresini okuyoruz. Çok mühim, insan okuyunca anlar. Cehenneme girince zebaniler soruyorlar birine:

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ

E-lem ye'tiküm nezîr.

“Allah Allah, siz nasıl geldiniz cehenneme?”

كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ

Kullemâ ulkiye fîhâ fevcün.

“Grup grup cehenneme getiriliyor, atılıyor cehennemlikler.”

Onları görünce cehennemin zebanîleri diyor ki:

سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا

Se-elahüm hazenetühâ.

Hazenetühâ ne demek?

“Cehennemin bekçileri” demek.

Cehennemin bekçileri soruyorlar cehenneme gelen insanlara:

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ

E-lem yetiküm nezîr.

“Size bir peygamber gelmedi mi?”

Size bu cehennemin tehlikelerini anlatan bir insan gelmedi mi?

Duymadınız mı bu cehennemın böyle korkunç bir yer olduğunu?”

قَالُوا بَلَىٰ

Kâlû belâ.

“Gelmez olur mu, geldi.”

فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ

Fe-kezzebnâ ve kulnâ mâ nezzelallah.

“Geldiydi ama biz onları, o söyleyenleri yalanladık. ‘Yalan söylüyorsunuz’ dedik, inandırdık onlara. ‘Allah bir şeyi indirmemiştir’ dedik, inkâr ettik.”

Onun için diyecekler ki bir de:

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ

السَّعِيرِ

Ve kâlû lev künnâ nesma’ü ev na’kilü mâ künnâ fî ashâbe’s-sâ’ir.

“Ah keşke aklımıza girseymiş keşke şu kulaklarımız duysaymış. Keşke aklımızı başımıza devşirip de bu işin ciddiyetini anlasaymışız.” diyecekler.

فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ

Fa'terefû bi-zenbihim.

“Günahlarına itiraf edecekler ama iş iş-
ten geçmiş olacak.”⁴

شَرُّ النَّدَامَةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

Şerru'n-nedâmeti yevme'l-kıyâmeti.

Pişmanlığın en kötüsü hangisidir?

Mesela şu an bile pişmandır. Keşke çocuk-
ken şöyle yapmasaydım. Keşke böyle olmasay-
dım, keşke oraya gitmeseydim, buraya gelme-
seydim.

En kötü pişmanlık ne zamankidir?

Âhiretteki pişmanlıktır.

Hesabı görünüyor ama pişman oluyor.

“Tüh keşke böyle yapmasaymışım.”

Gitti, iş işten geçti, bitti. Bitirdiler.
Çünkü Müslümanlığın kıymetini bilmediler.

Müslüman olmak lazım, dikkat etmek la-
zım. Takva ehli olmak lazım.

⁴ 67/Mülk, 8-11.

Bir de sonuncu olarak söyleyeyim. İnsanları cennete sokan güzel huydur. İnsanları Allah'ın gazabına uğratan cehenneme sokan kötü huylardır. Mesela insanlar kötü huyluyu sevmez. İsterse namazlı niyazlı olsun, isterse hacca gitmiş olsun. Kötü huylu adamı insanlar sevmez.

Bak bir kediyi hapsedmiş bir kadın. Ondan dolayı cehennemlik olmuş. Hapsedmiş, ölmüş kedi. Dışarı çıkamamış, karnını doyuramamış, su içememiş; miyavlamış, bağırması çağırması sonra ölmüş. Bak insan öldürmüyor; katil değil. Bir kedi... Bir kediden dolayı da hiç kimse hiçbir yerde hesap sormaz.

Bir kediden dolayı Allah o kadını cehennemlik etmiş.

Neden?

Zalim olduğundan; kediden dolayı değil, huyu kötü olduğundan.

Haset kötü huydur, kin kötü huydur, gaddarlık kötü huydur, cimrilik kötü huydur. Zekatı verdirmez adama. Bre insafsız! Şu kadar malı Allah sana vermiş, 40 mislini vermiş bir mislini zekata ayıramıyorsun.

Hiç insafın yok mu senin?!

Tarlaya bir tohum atıyorsun da Allah sana traktörlerle mahsul veriyor.

O kadar veriyor veriyor da senin onun öşürünü vermeye niye elin gitmiyor?

Cimrilik!

İşte cimrilik insanı cehenneme sokar.

Kaç kişi var zekatını veren?

Arazi mahsulatının öşrü var, nısıf öşrü var. Onda bir arazi vergisi var.

Zekatı veriyor ama var, kaç kişi var?

Cimrilikten vermiyor veya bilmiyor.

Onun için kötü huyları bırakmak lazım, iyi huyları almak lazım. İyi huyları alırsa kâr eder, cennetlik olur. Kötü huylar ile devam ederse cehenneme düşer.

أَكْثَرُ مَا يُدْخِلُ النَّاسَ الْجَنَّةَ؟ تَقْوَى اللَّهِ، وَحُسْنُ
الْخُلُقِ

*Ekseru mâ yüdhilu'n-nâse'l-cennete takvallahî ve husnü'l-huluki.*⁵

“Ekseriyetle insanlar güzel huyluluklarından dolayı cennete giriyorlar.”

Adamın parası olmayabilir, fakir olabilir. Tatlı dilinden, güleç yüzünden, temiz kalbinden cennete girer. Öteki adam da hayır hasenat, şunu bunu çok yapmış olabilir ama kaşığı ile verir, sapı ile göz çıkartır. Zekat verir minnet eder, başa kakar, şöyle der böyle der herkese illallah dedirtir. Ondan dolayı cehennem düşer. Huylar çok mühim.

Tasavvufun en çok uğraştığı işlerden birisi insanın huylarını düzeltmektir.

Bak Aziz Mahmud Hüdaî Bursa'nın kadısı.

Kadı efendi nasıl olur?

Makamı vardır, maaşı vardır, herkesin ona hürmeti vardır. Bursa Kadısı... İsterse veziri bile mahkeme eder. Kolay mı kadı efendi olmak, hâkim olmak.

Bak geçen gün öğrendim Samsun'da. Bir insan hâkim oldu mu 24 yaşında, hâkimliğini

⁵ Ramuz, 106

bitiren imza atıldı mı hakim oldu, emekli oluncaya kadar kimse dokunamıyormuş. Hâkim oldu ya. Tamam, emekli oluncaya kadar hükümet, parti marti kimse dokunamıyor.

Neden?

Hâkimler adaletle hüküm etsin diye.

Peki ya adaletle hükmetmezse, rüşvetini yakalarsam ne olacak?

Yani kötü hâkim oldu, ne olacak şimdi bu?

Bunu bir tasnif yolu yok mu?

Yok.

Bursa kadısı adam. İlmi var, boş insanı kadı yapmazlar. Fıkıh bilecek, tefsir bilecek, hadis bilecek de kadı yapacaklar. Kadı yapmışlar, büyük şehirlere de herkesi kadı yapmazlar. Önce küçük kasabalardan başlatırlar.

Bursa'nın kadısı olmuş ama Üftâde hazretlerinin kerametini görmüş. Gidiyorlar elini öpüyor yalvarıyor:

“Beni de dervişliğine kabul ediver.”

Üftâde hazretleri diyor ki:

-Yapamazsın evladım. Dervişlik kolay bir şey değil yapamazsın. Sen kadılığına devam et ne yapalım, o vazife ile ömrünü geçir.

-Ne olur efendim beni al, kabul et.

-Evladım bu iş zordur, nefsinin yenilmesi lazım, insanın nefsinin arzularına karşı çıkması lazım.

-Yaparım efendim, nefsimin karşısına çıkarım. Nefsime cihat ederim. Mücadele ederim.

-“Peki öyleyse gel!” diyor.

Bursa'nın kadısı Üftâde hazretlerine derviş olmuş. Üftâde hazretleri diyor ki;

“Şimdi senin birinci vazifen bir sırık alacaksın. Ciğerleri sırığa takacaksın, omuzuna alacaksın, seyyar ciğerci.”

Kediler arkadan keser de bir parçasını bize verir mi diye “miyav miyav” takip eder.

Soru: İslam bir bütün değil mi? Tasavvuf yapmak mutlaka gerekli midir?

Cevap: İslam bir bütündür ama herkes bütününe uymuyor. Kimisi namaz kılmıyor, kimisi

zikir yapmıyor. Kimisi mirası doğru taksim etmiyor, kimisi gece ibadetine kalkmıyor. Kimisi şu kusurlu, kimisi bu kusurlu. Tam yapmak isteyenler erbâb-ı tasavvuf.

Allah'ın rızasını arayan fedakâr, dünyaya meyli olmayan; nefse, şeytana uymayan, Allah'ın o sevgili evliyası gibi sevgili kulları gibi yaşayıp Allah'ın sevdiği, razı olduğu zümresine dahil olan kullar olarak varıp, Rabbimiz'in karşısında cennetiyle cemâliyle müşerref olanlardan eylesin.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

